

Plan van Aanpak
Verkennd booronderzoek, Oorgat 6-6a
te Edam, gemeente Edam-Volendam

Argo projectnr: 010-22
 Onderzoeksmeldingsnr: 5163915100
 Datum: 23-02-2022
 Versienr: 1.0
 Status: Concept

Opdrachtgever: Paraaf (optioneel):	Oorgat Ontwikkeling bv Postadres: Scharwoude 16, 1634 EA Scharwoude telefoonnr: 0229 547 800
Bevoegd gezag: Paraaf (optioneel):	Gemeente Edam-Volendam Postbus 180 1130 AD Volendam
Opsteller:	dhr. J. de Munnik (junior veld archeoloog) Archeologenbureau Argo Symon Spiersweg 7-B14 1506RZ Zaandam Tel: 075-6314418 Mob: 06-11113942 jesper@archeologenbureauargo.nl
Controle senior KNA Prospector: Paraaf (verplicht):	dhr. drs. J. Vaars (senior KNA prospector) (registratienummer 66160842) Archeologenbureau Argo Symon Spiersweg 7-B14 1506 RZ Zaandam Tel: 075-6314418 info@archeologenbureauargo.nl
Depot:	Provinciaal depot Noord-Holland (Huis van Hilde) Westerplein 6 1901 NA Castricum

BASISGEGEVENS	
Provincie:	Noord-Holland
Gemeente:	Edam-Volendam
Plaats:	Edam
Toponiem (veld-, polder-, water-, straatnaam):	Oorgat 6-6a
Onderzoeksmeldingsnummer:	5163915100
Coördinaten	133.382/503.284, 133.410/503.241, 133.364/503.216 en 133.339/503.272
Precisie: [] 1000m [] 100m [] 10m [X] 1m [] anders	
Andere identificatienummers, monumentnummers en ARCHIS-nummers	5127627100
Tijdelijk beheer plaats documentatie:	Tot deponering: kantoor Argo, Zaandam
ISSN:	1879-7091

UITVOERINGSPERIODE PER DEELPROCES (BEOOGDE PLANNING)	
Vorbereiding:	25 februari 2022, 2 dagen
Veldwerk:	1 maart 2022, 1 dag
Uitwerking en rapportage:	Nader te bepalen
Deponeren:	Binnen 2 jaar na afronding veldwerk (tenzij er gegronde redenen zijn voor uitstel)

1. Inleiding

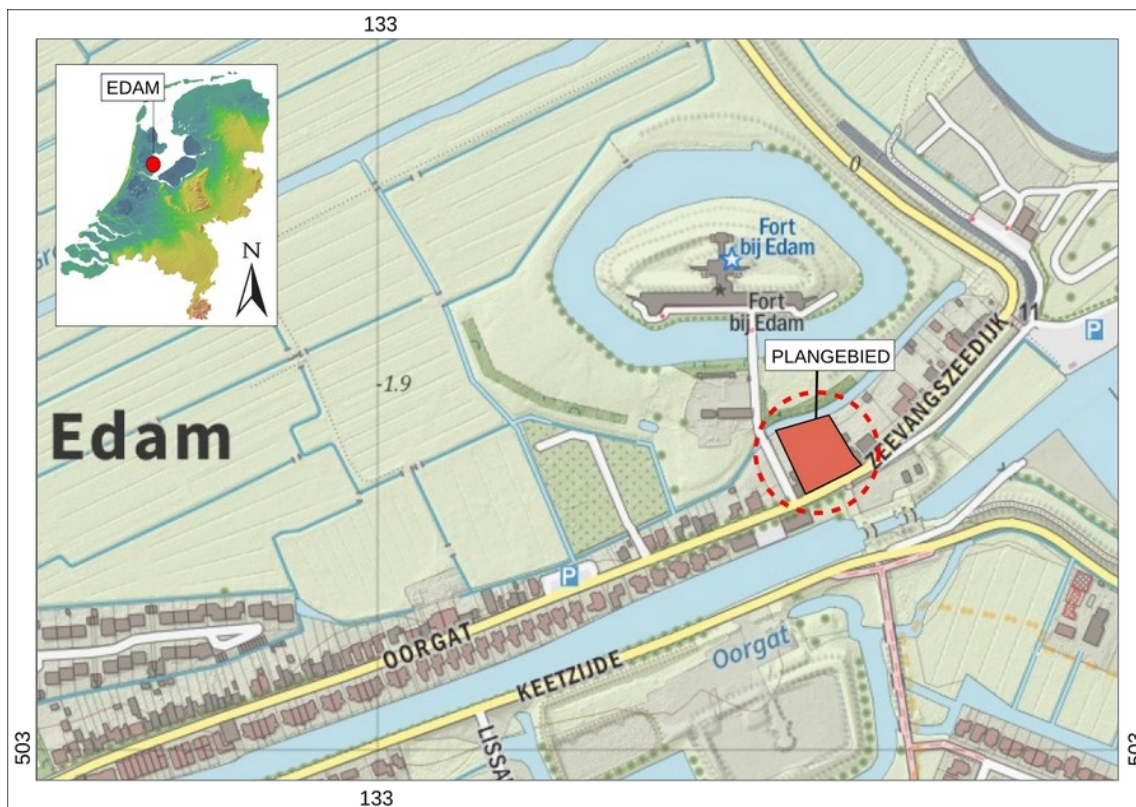
1.1 Algemeen

Het plangebied betreft het perceel Oorgat 6-6a te Edam (afbeelding 1), de oppervlakte van het plangebied beslaat 2.766 m². De oost- en westkant van het plangebied grenst aan de percelen Oorgat 4 en Oorgat 8. De zuidkant van het perceel grenst aan de weg Oorgat en de noordkant aan een sloot waarachter het terrein van het Fort bij Edam is gelegen.

Binnen de grenzen van het plangebied bevindt zich momenteel bebouwing, het gaat om een bedrijfswoning (ca. 128 m²), een loods (591 m²) en twee schuren (afbeelding 2). Volgens de ontwikkelingsplannen zal de bestaande bebouwing gesloopt worden en plaats maken voor een woonzorgcomplex (28 eenheden) en een nieuwe vrijstaande woning (afbeelding 3). Verder wordt er verharding aangelegd in de vorm van terrassen en parkeerplaatsen.

Het maaiveld loopt momenteel vanaf de dijk (waarover de weg Oorgat loopt) geleidelijk af. Langs het profiel van de dijk zal het maaiveld geëgaliseerd worden, ter hoogte van het geplande parkeergedeelte zal de maaiveldhoogte op 0,25 m beneden peil komen te liggen (peil = hoogte dijk = ca. 0,75 m +NAP). De rest van het plangebied zal op 1,5 m beneden peil te komen liggen. Op de locaties van de geplande bebouwing zal de begane grond op 1,5m beneden peil komen te liggen, vanwege een 30 cm dikke vloer zullen de ontgravingen echter tot 1,8m beneden peil komen te liggen (afbeelding 4).

Omdat tijdens de voorgenomen bodemingrepen eventueel aanwezige archeologische overblijfselen kunnen worden verstoord, wordt door de gemeente Edam-Volendam onderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied vereist, in eerste instantie in de vorm van een bureauonderzoek wat nu wordt vervolgd met een booronderzoek.

Afbeelding 1. (Uit L. Kleij, 2021, afbeelding 1) De locatie van het plangebied (binnen de rode cirkel) op een uitsnede van de topografische kaart van Nederland (bron: www.opentopo.nl).

1.2 Doel

Het doel van inventariserend veldonderzoek door middel van boringen is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek (zie ook hoofdstuk 1.3 bij dit PvA). Een inventariserend veldonderzoek bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Een verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen binnen het onderzoeksgebied die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Een karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Een waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

Onderhavig inventariserend veldonderzoek wordt uitgevoerd als een verkennend booronderzoek.

1.3 Verwachtingsmodel (naar L. Kleij, 2021)

Aan de hand van de geo(morfo)logische gesteldheid van de bodem, de bekende archeologische waarden en de bewoningsgeschiedenis is er een verwachtingsmodel opgesteld voor het plangebied. Binnen het plangebied worden geen archeologische waarden uit perioden vóór de Late Middeleeuwen verwacht, de omgeving bestond in deze tijd uit een veenmoeras en was te nat voor bewoning.

Het plangebied kent voor zowel de Late Middeleeuwen als de Nieuwe Tijd een hoge archeologische verwachtingswaarde. Na het aanleggen van het Oorgat halverwege de 14e eeuw is er op de dijk langs het water permanent bebouwing geweest, dit blijkt uit historische gegevens en archeologische onderzoeken in de nabije omgeving. Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied ten minste vanaf 1550 bebouwd is. Op latere kaarten uit de 19e en 20e eeuw is ook bebouwing langs het Oorgat te zien. Deze bebouwing bevindt zich op het centraal zuidelijke en zuidoostelijke deel van het plangebied (langs het Oorgat) en heeft de ondergrond waarschijnlijk tot enige diepte verstoord, hetzelfde geldt voor de loods die momenteel op het noordoostelijke deel van het plangebied is gelegen. Een booronderzoek op ca. 50 m ten noordoosten van het plangebied heeft uitgewezen dat de ondergrond aan de kant van de dijk

slechts tot 0,5 m -mv verstoord is door een recente laag waaronder archeologische niveaus nog intact waren (vooronderzoek van 2279384100, zie hoofdstuk 2.6.2).

Vooraf voor het zuidelijke deel van het plangebied, grenzend aan het Oorgat, geldt dus een hoge verwachting op nederzettingen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Deze kunnen zich reeds binnen enkele decimeters onder de oppervlakte bevinden en kunnen concreet bestaan uit fundamente van huizen, ophogingen, afvalkuilen, waterputten, beerputten, paalsporen van huizen, slootvullingen, gebruiksvoorwerpen alsmede sporen van werkplaatsen en handelsactiviteiten.

Vooraf in de de zuidwesthoek van het plangebied (het deel rond de geplande vrijstaande woning) zullen archeologische waarden bedreigd worden, hier is de ontgraving het grootst en bevinden zich vermoedelijk nog intacte archeologische nederzettingen daterend vanaf de Late Middeleeuwen. Ter hoogte van het parkeergedeelte worden ook intacte archeologische nederzettingen vanaf de Late Middeleeuwen verwacht al zullen deze mogelijk deels verstoord zijn door de huidige bebouwing. Deze verwachte resten worden echter (net zoals die op het achterterrein) niet bedreigd omdat het maaiveld hier wordt opgehoogd.

Op de locatie van het geplande woonzorgcomplex zal tot een geringe diepte ontgraven worden (maximaal 0,5 m -mv), hier is de verwachting op nederzettingen minder hoog omdat bebouwing hier ontbreekt op de kaart uit 1700 (afbeelding 10). Bovendien overlapt het grootste deel van het geplande woonzorgcomplex met de bestaande loods, hier zal de ondergrond al tot enige diepte verstoord zijn.

1.4 Onderzoeksvragen

- Wat is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? En zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld en het NAP?
- Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek: zijn archeologische indicatoren aangetroffen? Zo ja, wat is de verticale en horizontale ligging daarvan, en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting voor het plangebied?
- In hoeverre worden archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?
- Dient het archeologische verwachtingsmodel aangepast te worden?

2. Namenlijst

Naam en telefoonnr	functie	KNA status	registratienr
T. Kok 06-15095677	projectmedewerker	Senior KNA archeoloog	28992421
J. de Munnik 06-11113942	Veldmedewerker	-	-

N.B. Er kan, afhankelijk van de situatie, afgeweken worden van bovenstaande lijst. Indien nodig kan ervoor gekozen worden een groter of juist kleiner team in te zetten; ook kunnen andere actoren / veldmedewerkers ingezet worden dan hierboven vermeld.

3. Plan van overleg

Afstemming tussen de opdrachtgever, opdrachtnemer en bevoegd gezag vindt plaats op de volgende momenten;

- Voorafgaand aan de werkzaamheden
- Na indiening conceptrapportage
- Bij oplevering eindrapport en overdracht documentatie en vondsten

4. Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden

4.1 Onderzoeksstrategie en werkwijze

Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen in de KNA versie 4.1. In alle gevallen waarin dit PvE niet voorziet, zijn dan ook de procesbeschrijvingen en specificaties volgens de KNA van toepassing.

De opdrachtnemer voert de Artikel 41 melding uit voor het **booronderzoek**. De ligging van de boringen staat aangegeven op de bij dit PvA gevoegde kaart.

Op het terrein worden 8 boringen gezet. De plaats van alle boringen staat aangegeven op de bijgevoegde kaart (bijlagen 1). Tijdens het boren moet vooral worden gelet op de aanwezigheid van woonlagen.

Geboord wordt met een boor met een diameter van ongeveer 7 cm. De boringen worden gezet tot de natuurlijke ondergrond. Vondsten worden verzameld per laag.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een ervaren boorteam waaronder een senior KNA prospector. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform KNA 4.1 en het Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo.

4.2 Specialistisch onderzoek

Specialistisch onderzoek is bij dit booronderzoek niet van toepassing.

4.3 Meer- of minderwerk

Minder- of meerwerk is bij dit booronderzoek niet van toepassing. Let op; mocht het plangebied ondanks de afspraken met de opdrachtgever niet toegankelijk zijn, of verhard zijn o.i.d., dan kunnen wel extra kosten in rekening worden gebracht om het onderzoek op een ander tijdstip in te plannen / voor het inschakelen van een betonboorbedrijf.

5. Planning

Het veldwerk wordt uitgevoerd binnen vier weken na gunning. De verwachte duur is zeer waarschijnlijk 1 dag.

Na afloop van het veldwerk wordt binnen vier weken het conceptrapport opgesteld. (zie tabel uitvoeringsperiode per deelproces op bladzijde 2).

6. Monsternameplan

Er worden tijdens dit booronderzoek géén monsters genomen.

7. Vergunningen

Archeologenbureau Argo is door Hobéon gecertificeerd volgens de BRL SIKB 4000 voor de protocollen 4003 en 4004 (zie ook www.sikb.nl).

De archeologische opdrachtnemer verricht een KLIC melding voor de start van de werkzaamheden, zie ook hoofdstuk 8.8. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor informatie over kabels en leidingen die van de KLIC afwijkt en het verkrijgen van eventuele vergunningen. De toegankelijkheid van het terrein, plaatsing van afzettingen, verwijderen van explosieven, herbestrating e.d., betredingstoestemming en alle beschikbare documenten en informatie m.b.t. de milieukundige situatie en bijbehorende te nemen maatregelen worden ook tijdig door de opdrachtgever geleverd.

8. Risicoanalyse en veiligheidsplan

8.1 Alarmnummers

Algemeen alarmnummer	112
Politie	Component 96 1446 WP Purmerend Telefoonnummer: 0900 8844
Ziekenhuis	Dijklander Ziekenhuis Heideweg 1B 1132 DA Volendam Telefoonnummer: 0229 257 500
Huisarts	Huisartsenpraktijk Scheltens & Van de Kamp Paulus Pietersstraat 2 1135 GS Edam Telefoonnummer: 0299 366 820
Arbeidsinspectie algemeen	Arbeidsinspectie, Postbus 820, 3500 AV Utrecht 0800 - 270 00 00
Rijksdienst Cultureel Erfgoed	033-4227777
Rijks Inspectie Archeologie	070- 4124670

8.2 Persoonlijke maatregelen m.b.t. de werksituatie

De risico's zijn bij een handmatig booronderzoek laag aangezien er niet gewerkt wordt met (zware) machines, voertuigen of met open ontgravingen. Er dienen geschikte PBM's te worden gebruikt, bestaande uit minimaal veiligheidsschoenen of veiligheidslaarzen, signaleringskleding (werkjas of hesje) en bij voorkeur ook handschoenen. Een helm is bij een booronderzoek zonder machines in principe niet nodig.

8.3 Voorschriften ter voorkoming van beschadiging van kabels en buisleidingen bij graaf- en grondwerken

Op de terreinen kunnen zich ondergrondse kabels- en leidingen bevinden. Voor het begin van het booronderzoek dient de projectleider / dagelijks leider zich op de hoogte te stellen van de (mogelijke) plaatsen waar deze zich kunnen bevinden aan de hand van de Klic-gegevens en puttenkaart. Het team wordt op de hoogte gesteld van de Klic-gegevens. Boringen worden niet gezet in de buurt van kabels en leidingen.

8.4 Milieuverontreiniging

Voor zover bekend is het terrein niet vervuild.

8.5 Explosieven

Voor zover bekend zijn er op het terrein geen aanwijzingen voor explosieven en/of munitie in de bodem.

9. Procedures kwaliteitsborging

Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen van de vigerende KNA (KNA 4.1), dit PvA en de ARGO procedures. De ARGO procedures zijn opgenomen in de meest recente versie van het Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo. Dit document is een van de instrumenten die Archeologenbureau Argo in haar kwaliteitsmanagementsysteem gebruikt om een goed kwaliteitsniveau voor al haar onderzoeken te waarborgen.

10. Literatuur

Kleij, L., 2021. Archeologisch bureauonderzoek Oorgat 6-6a te Edam, gemeente Edam-Volendam

Médard, A., 2018. Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo versie 2.1. *Argo 1*, Zaandam.

SIKB, KNA 4.1.

Bijlage 1. Boorpuntenkaart

Bijlage 2. Kaart van KLIC melding

KLIC-nummer: 22G123133 - 1	pagina: 1 van 1	schaal: 1:433
Overzichtskaart		
datatransport GM0385 datatransport KL1051 gas lage druk KL1040 laagspanning KL1040 middenspanning KL1040 riool over/onderdruk GM0385 water KL1100		

